

Висновки моніторингу: порушення при застосуванні переговорної процедури закупівлі

Продовжуємо аналітику моніторингів, які проводить Державна аудиторська служба України (далі — Держаудитслужба). Сьогодні проаналізуємо, які помилки допускають замовники при проведенні переговорної процедури закупівлі та на що саме звертає увагу Держаудислужба під час перевірок у травні 2022 року.

Нагадаємо, що частиною 1 статті 40 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) передбачено, що переговорна процедура закупівлі використовується замовником як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю після проведення переговорів щодо ціни та інших умов договору про закупівлю з одним або кількома учасниками процедури закупівлі.

Замовником не обґрунтовано та не підтверджено наявність надзвичайної ситуації

Моніторинг UA-M-2022-05-09-000040: переговорна процедура закупівлі, оголошення [UA-2022-01-28-005424-с](#). Підстава проведення моніторингу: виникнення особливих економічних обставин з негайною ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій.

За результатами аналізу питання наявності підстав для застосування переговорної процедури закупівлі встановлено, що переговорна процедура закупівлі застосована замовником відповідно до пункту 3 частини 2 статті 40 Закону, а саме: **виникнення особливих економічних чи соціальних обставин, пов'язаних з негайною ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій, що унеможливають дотримання замовником строків для проведення тендеру.**

Відповідно до пояснень та документів, наданих замовником в електронній системі закупівель 11.05.2022, **документом, яким підтверджується наявність надзвичайної ситуації, є протокол засідання комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій міської ради від 24.01.2022 № 34** (далі — протокол № 34), який підписаний міським головою — головою комісії ТЕБ та НС та головним спеціалістом відділу комунальної власності, ЖКГ та цивільного захисту населення. Визначеним питанням порядку денного протоколу № 34 є: організація харчування дітей в закладах освіти територіальної громади.

Згідно з протоколом № 34 представник зборів повідомив про ситуацію, що склалася станом на 21.01.2022, стосовно публічних закупівель (відкриті торги). Встановлено, що під час проведення тендеру (на який посилається замовник у своєму протоколі № 34) за предметом ДК 021:2015:15110000-2: М'ясо (UA-2021-12-28-004986-b) було оскаржено прийняті рішення, дії чи бездіяльність замовника до розгляду / оцінки тендерних пропозицій учасників на етапі подання тендерних пропозицій.

Комісією у складі міського голови та головного спеціаліста відділу комунальної власності, ЖКГ та цивільного захисту населення було прийняте рішення про проведення переговорної процедури з закупівлі продуктів харчування відповідно до пункту 2 частини 3 статті 40 Закону, з метою попередження особливих економічних чи соціальних обставин, пов'язаних з негайною ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій, що унеможливають дотримання замовником строків для проведення тендеру в потребі для забезпечення харчування в навчальних закладах громади на період оскарження процедур та проведення тендерних закупівель.

Держаудитслужба під час аналізу обґрунтування замовника зазначила, що відповідно до пункту 24 статті 2 Кодексу цивільного захисту України **надзвичайна ситуація — обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків**, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

З огляду на вищевикладене **замовником не обґрунтовано та не підтверджено** наявність надзвичайної ситуації та виникнення особливих обставин, пов'язаних з негайною ліквідацією її наслідків, як це передбачено пунктом 3 частини другої статті 40 Закону. Таким чином, замовником застосовано переговорну процедуру на умовах, не передбачених Законом. За результатами аналізу питання наявності підстав для застосування переговорної процедури закупівлі встановлено порушення пункту 3 частини другої статті 40 Закону.

З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері закупівель, керуючись статтями 2, 5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», пунктом 5 частини сьомої статті 8 Закону, **Держаудитслужба зобов'язує здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом припинення зобов'язань за договором про закупівлю**, надалі не допускати таких порушень та відповідно до частини восьмої статті 8 Закону протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення висновку оприлюднити через електронну систему закупівель інформацію та / або документи, що свідчать про усунення порушень законодавства у сфері публічних закупівель, викладених у висновку, або аргументовані заперечення до

висновку, або інформацію про причини неможливості усунення виявлених порушень.

Повідомлення про намір укласти договір про закупівлю не містить посилання на документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі

Моніторинг UA-M-2022-05-06-000026, переговорна процедура закупівлі, оголошення [UA-2022-01-11-002204-а](#), підстава — відсутність конкуренції з технічних причин.

Під час моніторингу проаналізовані: обґрунтування застосування переговорної процедури закупівель, повідомлення про намір укласти договір від 13.01.2022, договір про закупівлю від 25.01.2022 № 2.

За результатами моніторингу наявності умов для застосування переговорної процедури закупівлі та відповідності повідомлення про намір укласти договір під час застосування переговорної процедури закупівель вимогам Закону встановлено таке. **Переговорна процедура закупівлі застосована відповідно до абзацу 4 пункту 2 частини 2 статті 40 Закону з підстави «відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником».**

Відповідно до пункту 8 частини 6 статті 40 Закону повідомлення про намір укласти договір про закупівлю повинно містити обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі.

Так, 26.06.2021 набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України „Про публічні закупівлі“ та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель», яким внесено зміни, у тому числі щодо виключення **у пункті 8 частини 6 статті 40 Закону слів «з посиланням на».**

Таким чином, повідомлення про намір укласти договір про закупівлю повинно містити саме документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі. Проте, на порушення пункту 8 частини 6 статті 40 Закону, в оприлюдненому замовником повідомленні про намір укласти договір про закупівлю **відсутні експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі відповідно до абзацу 4 пункту 2 частини 2 статті 40 Закону.** За результатами моніторингу своєчасності надання інформації та документів у випадках, передбачених законодавством, встановлено, що замовником не надано через електронну систему закупівель пояснення на запит

посадової особи органу державного фінансового контролю, відповідальної за проведення моніторингу процедури закупівлі від 06.05.2022, щодо прийнятих рішень та вчинених дій, які є предметом дослідження.

За результатами аналізу питання дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель щодо наявності умов для застосування переговорної процедури встановлено порушення вимог абзацу 4 пункту 2 частини 2 статті 40 Закону.

За результатами аналізу питання дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель щодо відповідності повідомлення про намір укласти договір під час застосування переговорної процедури закупівель вимогам Закону встановлено порушення вимог пункту 8 частини 6 статті 40 Закону. За результатами аналізу питання дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель щодо своєчасності надання інформації та документів у випадках, передбачених законодавством, встановлено порушення вимог частини 5 статті 8 Закону.

З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель, керуючись статтями 5 та 10 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», статтею 8 Закону, **Держаудитслужба зобов'язує здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом припинення зобов'язань за договором про закупівлю** від 25.01.2022 № 2, у тому числі із застосуванням відповідних наслідків недійсності / нікчемності договору, та протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення висновку оприлюднити через електронну систему закупівель інформацію та / або документи, що свідчать про вжиття таких заходів.

Як бачимо з наведених моніторингів, замовнику при проведенні переговорної процедури обов'язково потрібно обґрунтовувати та підтверджувати відповідну підставу. Окрім цього, повідомлення про намір укласти договір про закупівлю повинно містити саме документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі. В інакшому випадку є чималий ризик, що Держаудитслужба за наслідком перевірки зобов'яже припинити зобов'язання за укладеним договором про закупівлю.

За нагоди використовуйте зразок [протоколу про відміну переговорної процедури](#).
Додатково з корисного:

[Покроковий алгоритм дій замовника під час моніторингу;](#)

[Або виконуй, або оскаржуй: алгоритм дій замовника на випадок, коли Держаудитслужба зобов'язує здійснити заходи щодо усунення виявленого порушення.](#)

Більше важливої інформації про закупівлі під час війни читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) у розділі [«Воєнний стан»](#).